

دين و معيشت

اورنبورغ ايچون

سنه لك بهاسى. ۳ صوم «تین»
يارم سنه لگى. ۱ «۵۰»
اوچ آيلغى. ۱۰ «»

چيت شهرلرگه

سنه لك بهاسى. ۴ صوم «تین»
يارم سنه لگى. ۲ «»
اوچ آيلغى. ۱۰ «۲۰»

چيت مملكتلرگه

سنه لك بهاسى. ۶ صوم «تین»
يارم سنه لگى. ۳ «»
اوچ آيلغى. ۲۰ «»

اورنبورغ ژورنال «دين و معيشت» تليفون نومر ۲۸۹

بره ملام
۱۲ تين

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صواعق
وبيع و صلوات و مساجد يذكر فيها اسم الله
كثيرا و لينصرن الله من ينصره ان الله لقوى عزيز

زمان تاسيىسى ۳۱ ديكابر ۱۹۰۹ سنه سنده

۳ نچى سنه

هفته ده بر مرتبه نشر اولنان دينى، فنى، ادبى و سياسى ژورنالدر

بيارلگان يازو
لرنى اوزگار تورگه
اداره اختيار ليدر.
باصلمغان يازولر
كيرو قايتارولماز.
مارقه سز خطلر
قبول ايدلمان.
آدرس آلباشتر
رغه ۲۱ تين آلدر.
آدريسى آچق
يازولرى اوتنولا.
آدريسى مقالالر
درج ايدلمان.

شهر ايچى شا كر دلرينه يلغه ۲ روبله ۵۰ تين چيت شهر شا كر دلرينه يلغه ۳ روبله در.

اخبار

«دين و معيشت» مجله سنه ۱۹۰۹ نچى سنه ايچون ابونه دفترى آچلدى.

«دين و معيشت» مجله سى ۱۹۰۹ نچى سنه ايچونك شولايوق اولك گيجه هفته ده بر
دفعه نشر اولنه چقدر. سنوى بهاسى اورنبورغ ايچون ۳ روبله اورنبورغدن چيتكه
۴ روبله اوله چقدر. مستثنا اولارق چيت شهر طلبه لرينه ۳ روبله اورنبورغ طلبه لرينه
۲ روبله ۵۰ كاپيك در.

ژورنال
بياره تورنگر تيزدن آقچه بياررمر «ديب يازوچى محترم افنديلر-
ننك عقولر ينى اوتنه مز زيرا ايكي سنه بوييجه بو اوتنچلر بوييجه ژورنال
بيار گاله دك بعضلرينه آقچه صوراب نچه دفعه لر خطلر ياز ساقده هيچ بر جواب آله آلمدق.
بناء عليه اداره مز بوسنه بو خصوصه آيرم پروغرامه ترتيب قيلولر پيروط آقچه سن
بيار مگان هيچ كشيگه ژورنال بيار مسكه قرار و ير مشدر. بو قرارنى هيچ كيم ايچون
بوز ايدير. دخيه ۱۹۰۷ نچى ۸ نچى يللر نك ژورنالنى توپلب بيارور ايچون آقچه
بيارگان كشيلا رگه. ۷ نچى يل ژورنالندن ۱۵ نسخه سى ۸ نچى يادن ۳ نسخه نومر لر
اداره ده قالمدى. شوشى قدرگه راضى بولغان كشيگه ۷ نچى يل ژورنالينك توپله مگانى
۲ صومغه توپله گانى ۳ صومغه ۸ نچى ژورنالينك توپله مگانى ۳ نسخه كيم ۳ صومغه توپله گانى
۴ صومغه قدر بياريلور آقچه بيارگان كشيلا ردن بو خصوصه خط كونامز.

فهرست

تصحيح
مسئله
كاغد آقچه آلتون
وكموش
ردالانقلابيون
شورا
كأس المعين...
تورلى خبرلر
خارجى خبرلر
اورنبورغ خبرلرى
اداره دن جوابلر

تصحیح

۶ نجی، نومیر (دين و معيشت) مجله سينك حجاب حقنده) سرلوحه لی مقاله ده آیت کریمه ایله تفسیر آراسنه اصقوبقه (قوس) قویلمدیغندن تفسیر لارید اوقویغنه آیت ایمش کبی آکلانمق محذوری نظر دفته النهرق بو نومیر مزده توبانگ گچجه تصحیحه ابتدار ایدلدی.

(یأیها النبی قل لا زواجك وبناتك ونساء المؤمنین یدنین) ای یرحین و یغطین (علیتن من جلا بیهن) [الایه.

اوشنداق مذکور نومیرده اوراغانی شعرنده (تیاتر) دیکان سوزلرنی (فونسره) دیب اوقورغنه تیوشلیدر چونکه ایشتکانمزگه کوره وقوعات مذکوره تیاترده دگل فونسرنده در.

مسئله

محترم محرر افندی؟

توبانده یازیله چق عبارتده اولان اشکالمی کرب کندو طرفکزدن و کرکسه سائر علمأ کرام طرفندن (دين و معيشت) مجله سنی واسطه سیله حل ایدامسنی استرحام ایدرم.

امام و مدرس صابر جان اورمانچیق طامبوف (الوغ پشلی) (واذا تزوج الحر خمساً علی التعاقب جاز نکاح الا ربع الاول ولا يجوز نکاح الخامسة... والحر اذا تزوج عشر نسوة علی التعاقب جاز نکاح التاسعة والعاشره لانه لما تزوج الخامسة كان ذلك دليلاً علی فساد نکاح الاربع قبلها فلما تزوج التاسعة دل ذلك

علی فساد نکاح الاربع قبلها فيجوز نکاح التاسعة والعاشره. (شرة .)

بو عبارتده اولان اشکالمز شوندن عبار تدرکه :
صورة ثانيه ده خامسنی تزوج ، اربعه اولنی نکاحنک فسادنه ، همده تاسعه نی تزوج ، قبل التاسعة بولغان ار بعنی نکاحنک فسادينه نيچوک دلالة قبله ده؟ صورة اوليه ده خامسنی تزوج اربعه اولنی نکاحنک فسادينه دلالة قيليدر؟ بلکه خامسنی نکاح کندسی باطل بوله در . ايشته حاصل اشکال شوندن عبارت تدر .

اداره

صورة اوایده خامسه نیک حرمتی (فانکحوا ما طاب لکم) آیه جلیلدسی واجماع ائمه اربعه وجههور مسلمین ایله منصوص علیه در . بو ایسه ذات عالیلرینه معلومدر . تفصیلی هدايه وفتح القديرده موجوددر ، فقط صورة ثانیه ده گی وجه دلالة لری آکلانمق ایچون بیک کوب کتب فقهیه گه مراجعت ایدلایسه ده قاضیخاننک بو فتوا سنی آلفان کتاب کورلمدی ، مع مافیه بزم کوره آلمد یقمزده جایز بلکه اقریدر .

شولایده بولسه (موطأ امام محمد) ده واقع (اخبرنا مالک اخبرنا ابن شهاب قال بلغنا ان رسول الله صلی الله علیه وسلم قال لرجل من ثقیف وكان عنده عشر نسوة حين اسلم الثقفي فقال له امسك منهن اربعا وبقا ربق سائرهن . قال محمد وبهذا نأخذ یختار منهن اربعا ایتهن شأویفارق دابقی . واما ابو حنیفة فقال نکاح الاربع الاول جایز و نکاح من بقی منهن باطل وهو قول ابرا هیم النخعی) عبارتسی منذهب اعظمیده صورة ثانيه ده اربع اولنک نکاحی جایز اولوب باقی آلتسینک نکاح لری باطل ایدکنی آچق کورستمکده در .

همده ابن همامنک فتح القدير نده واقع (وبدل علی الخصوصیه ما روى الترمذی عن عبدالله ابن عمران غیلان بن سلمة الثقفي اسلم وله عشر نسوة فی الجاهلیة فاسلمن معه فامرہ النبی صلی الله علیه وسلم ان یتخیر

منهن اربعا ومثله وقع لفيروز الديلمي وقيس بن حارثة) عبار سیده امام محمد ننگ موطأده گی (قال محمد وبهذا نأخذ يختار منهن اربعا ایتھن شأ) قولنی اخذ ایتد کینه یاخود بالذات حدیث ایله عمل ایدرک امام مو افقته دلیل وشاهددر .

بو حالده قاضیخان عباره سی نوادر وروایة شاذیه مستند توگل میکان؟ دیده خاطرگه کیلهدر بناء علیه قاضیخان عباره سنده صورۃ ثانیهده اولان دلالة وجهلرینی نقل صریح وروایة صحیحیه مستندا بیان ایتمکلرینی فقهده قدم راسخی اولان علماکر ام حضراتنه بالحوالة ملا صابر جان افندیله بالاشترک علماً مومی الیهم حضراتندن حل شبه ایتمکلرینی استرحام ایلرز .

کاغد آقچه آلتون وکמוש

دین «ومعیشت» اداره سینه.

مجله ننگ ۵۵نچی نومیر مسنده علمه ربا اولان جنسیت مع القدر مفتود اولماقنه بنأ آلتون وکמוש آقچه لار ایلان کاغد آقچه لار آراسنده ربا متصور اولماز دیو جواب ویرلمشدر لیکن بنکا کوره بو مسئله ایضاح استیور و بو وقتعه جه اول مسئلهیه تعرض ایدنلری بن کوردم آفرین « دین و معیشت » مجله سینه الله تعالی آنک دوامنی میسر ایلسون کذالك آثا انتساب اولان علمای سنت نبویه طرفندن مدافعهیه و اول بابده کمال ثبات و متانت ایله آرسلان لار کبی حرکت ایتمهیه ، کذالك اول بابده تعصب یولنه کتمیوب ادبیانه و منصفانه معاملیه موفق ایلسون کما (قیل ان الاسود اسود الغاب همتها یوم الکریهه فی المسلوب لا السلب) بو مسئله ننگ تفصیلنه بن فهم یتشکان قدری شروع ایدهرم وفقهده قدم راسخی اولان علمادن هم التماس ایدرکه بنم اول

تحریرمه الحاق ایدوب صواب اولاننی تأیید و خطاء اولاننه تنقید ایلیه ار دیو ایکی شقنک ایکسینهده نشکر ایدهرز معلومه زدرکه روسیهده ثمن لار دورت جنسدر آلتون کמוש باقر کاغد اولکی ایکسی خلقه ثمن لار صونکفی ایکسی اصطلاحا ثمن لاردر اوشبو دورت ثمن استعمالک هر بری دیکرینه جنسا مخالفی و هر بری دیکرینک یرینه قائم ایسهده لیکن وضعاً کاغد آقچه ننگ آلتونغه نسبتی کמוש ایله باقرغه نسبتندن اشددر زیرا کاغد آقچه آلتون تقابلنه موضوعدر جناچه عنوانی آنی اقتضاً ایدر . کاغد آقچه وضعاً آلتونندن نایب اولد یغیچون کانه آثا هجانسدر کاغد آقچه مراتبی ننگ اختلافی اوزره بنأ اوزان مختلفه ایلان موزون اولان آلتون آقچه دن عبارت اولدیغیچون هم حکما موزوندر بنأ علی ذلك بیش روبله کاغد دیمک کانه بر مثقال آلتون دیمک در او یله ایسه کاغد آقچه ذاتا موزون دگل ایسهده حکما موزوندر .

بس کاغد آقچهده قدر حکمی متحققدر و بر دخی کاغد آقچه ننگ رواجی آلتونندن اکسک دکلدر و هر دولته آنی قبول ایدوب عوضه آلتون ویرورلار وشول جهندن کاغد آقچهده بلاشک زکات واجب اولور زیرا آنی مالک اولان کمسه یداور قبه آلتونه مالکدر چونکه بر شیئی یدا مالک اولمق اول شینک بالفعل مالکی ننگ النده اولمقندن عبارت دگلدر بلکه آنک کندیسینک یا امینی ننگ النده اولمقندن عبارتدر کاغد آقچه پی مالک اولان کمسه ایسه استدیکی وقتده خزینه بانکه سندن مقدار مخصوص اوزره آلتون آنچه پی آله بیلور خزینه بانکه سی ایسه کشینک اوزینک صاندوغندن ده امین را کدر بنأ علی ذلك کاغد آقچه پی آلاچق دیونک خط وثیقه سی اعنی «ویکسیل» کبی اعتبار ایتمک جائز دگلدر زیرا آنده ضیاع احتمالیده واردر مدیونک عجزی یا تعاجزی سببیله کما هوالمشاهد کاغد آقچهده ایسه اول احتمال یوقدر ومع ذلك ویکسیل ایلان کشی هر استدیکی وقتده مطلوبنی آله بیلمز اما کاغد آقچه

ايلان استديكى وقتده هر برده مطلوبى آلا بيلور بس
كاغد آفچه حاجت آصليه دن آرتوق اولديسه فى الحال
زكوة واجب اولور آنك بر ابرينه بانكده دن آلتون آلا
غه موقوف دگلدر.

بو تقديرده بعض آدملازك كاغد آفچه ده زكات
واجب اولمز ديو ظن ايدوب آلتون و كموش اسبابنى
كاغد آفچه بر ابرينه صاتوب اول آفچه بي بانكده قو -
بماقلقلارى خيال باطلدر زير آنك ايلان آنلاز وجوب
زكاتدن خلاص اولميورلر.

ايمدى كلدوك مبادلت صورتنه. كاغد آفچه بي كند -
يسينك جنسى اولان كاغد آفچه ده مبادلت ايدلسه
آلتوننى آلتونغه مبادلت كى اعتبار قيلمق اعوطدر
بس قبل افتراق الابدان تقابض وهم تساوى واجب
اولمق كر كدر.

زيرا كاغد آفچه ده ذاتا قدر اولماسه ده حكما قدر
وارد زيرا وزن مخصوص اوزره اولان آلتوندن
عبارتدر تساوى دن مرادمز وزن حكيمده اعنى ماليتك
تساويدر واگر دييلورسه، كاغد آفچه خلقه آفچه دكلدر
فقط اصطلاحا آفچه، در باقر كى حال بو كه امام اعظم
وابو يوسف حضرتلرى باقر آفچه بي باقر آفچه، برابرينه مبادلتك
طرفين متعين اولدى صورتك تفاضلى جائز كور مشلدر بس بو
تقديرده نه ايچون كاغد آفچه ده هم جنسى برابرينه مبا -
دلته تفاضل جائز اولماز جوابده دييورزكه شيخينتك
مذكور صورتده باقر آفچه ده تفاضلى جائز كور مكللرى
متعاقدان باقر آفچه نى ثمينت دن، اخراج ايتنكا اصطلاح
ايتمكلك لارينه مبنيدر، اما ما نحن فيه ده ايسه كاغد
آفچه بي ثمينت دن اخراج ايدلدسه بر فداق مقدارنى اون
كاپيك كا آلبازلار. بس آفچه مادام رائجاً كنديسين -
جنسى برابرينه صانديسه تفاضل جائز اولمايدر بونى
ايضاح ايچون بحر رايق نك عباره سيني نقل ايكرم (وصح
بيع الفلوس المعين بفلسلين معينين عندهما وقال محمد لايجوز
لان الفلوس الرائجة اثمان وهو لايتعين ولذا لاتتبعين
الفلوس اذا قوبات بخلاف جنسها كالنقدين ولا يفسر البيع

ببلاكيها فاذا لم تتعين يؤدى الى الربا او يحتمله بان ياخذ
بائع الفلاس الفلوسين اولا فيرد احدهما قضا الدينه وياخذ
الآخر بلاعوض فصار كما لو كان بغير اعيانها:

ولهما انها ليست اثمانا حلقة وانما كانت ثمنا بالا -

صطلاح وقد اصطاح على ابطال الثمنية فتبطل وان كانت
ثمنا عند غيرهما لبقاء اصطلاحهم على ثمنيتها اذلا ولاية
لغير عليهما بخلاف النقدين لان الثمنية فيهما باصل الخلقة
فلا تبطل باصطلاح فاذا بطلت الثمنية تعينت فلا يؤدى
الى الربا بخلاف ما اذا كانت غير معينة فانه يؤدى الى
الربا على ما بيناه آه) بو عبارت دن فهلمنه در ثمن اولان
شى ده مادامت على الثمنية جنسى بر ابرينه بيع ايد -
لدكده تفاضل جائز اولمايدر ربايه مفضى اولديغيچون
اويله ايسه كاغد آفچه ده حكم شويله اولور بناء على ذلك
مجلسده تقابض اولديسه ربا نسيئه اولور بس بو صو -
رتده ربا فضل ايلان ربا نسيئه ايكسيده متحقق اولور.

ايمدى كلدوك مقصودغه اعنى كاغد آفچه بي آلتون
آفچه برابرينه مبادلت نك حكمنى بيان غه ايشته بنم
الحال ترددم اوشبو صورتده در زيرا سابقا معاموم
اولديكه كاغد آفچه بي كاغد آفچه برابرينه تفاضل ايلان
مبادلت جائز دگلدر ربا اولديغيچون، كذلك ربانك
حقيقتى ده آنده متحققدر اويله ايسه بو صورتده ربانك
عله سيني طلب ايدامز آنك عله سى البته جنسيت مع القدر
اولمق كر كدر ليكن صورت مذكوره ده جنسيت وار
ايسه ده حقيقتى قدر يوقدر بس لازم اولدى قدر حكمنى
اعتبار قيلمق بس بوندن لازم اولدى فتهانك وعلته
القدر والجنس ديدكلرنده قدر نك حقيقتى و حكمى دن
اعم اولماقلى بو تقديرده كاغد آفچه ايلان آلتون آفچه
آراسنده ربا نسيئه نك متصور اولماقلى لازم اولدى
زيرا كاغد آفچه ده وزن حكمى آلتون آفچه ده وزن
حقيقتى اولديقى جهت دن طرفيننى مطلق وزن جامع اولدى
ربا نسيئه ده ايسه بالغوز وزن كافيدر.

واكر كاغد آفچه نك وضعسنى اعتبار ايدلورسه
آنك ايلان آلتون آراسنده جنسيت حكيمه هم متحققدر

بو تقدیرده بو ایکسینک آراسنده رباء فضل هم اولمق متصور اولور ایکن بو امرده صرافلار ایچون حرج واردر آنلار حقنده کاغد آقچدی باقر کبی جنس آخر اوله رق اعتبار ایلمکلیکی ایسردر بو تقدیرده کاغد آقچدی کرک آلتین آقچدییه و کرک کموش آقچدییه مبادلت ایلمسون جامع صغیر روایتی نك مدلولنه بنا قبل افتراق الا بدان بدلیمنی تقابض شرط اولور «اصل» روایتی نك مفادینه کوره مجلسده احد بدلیمنی قبض کافیدر بس بو مسئلهده الحال هیچ قابو طرفنی جزم ایده میورم آنچی آنی علمانک نظرلرینه طرح ایدرم ولعل الله يحدث بعد ذلك امرا اوله ایسه ده شیه رباء اولدیغی جهندن ور با بابنده شیه ربانی ده احتیاطا حقیقه رباکی فقهامز اعتبار ایتمکله نك کاغد آقچدی آتوغه مبادلت صورتده مالیتده تساوی نی اعتبار قیلماقلمنی ظنجه احوط کوریدورم ائندیهز صلی الله علیه و سلمک «دع ما یریبک الی مالا یریبک» قول شریفنه بنا والعلم الحق عند علام الغیوب.

طومسکی آخوند حمزه محمد امین اوغلی الحمیدی

اداره.

محترم اخوند حضرتنک کمال جدیتله بو مسئله خصوصنده صرف همت قیلدی بزم ایچون فوز و فلاح نشانسی صانالسه سزادر. بناء علیه حضرت اخوند جنابلرینه عرض تشکر ایدرز. مع ما فییه بو مقالهده فکر قاضرمز ابر شمیدیکی یرلرده چوقدر، کله چک سکن نچی نومیرده انشاء الله شول یرلر نی تغداد این- رک کرک حضرت اخوند جنابلرینه و کرکسه سائر علما کرامه بالمراجعة حل شبهه استر حامنده بولند چقمز. والتوفیق من الله تعالی.

رد الانقلابیون

اگر بر بیچاره دیننی مدافعه قصدی ایله بر فکر بر

سوز سوزلسه بونکا بیک کوب آدملر دن هجوم ایله سب حقاره قیلوب کندسون دنیا یوزینه چه اسلق مرتبه ده غریب قالدره لار. آنک او تینه ده: من دین حامیسی من دین علماسندن من دیب یاطوچی علماً اسمنده کی لار مزده بو بیچاره نك مدافعه دین اسلام قصدی ایله رساله لار یازوب قرآن حدیثدن و اجماع امدن نه قدر ادله شرعیه لر نشر ایتووینه پراتیستاوایت ایتوب: فلان آدم نك بویله ماتاشوی نیک کیره ک دین اسلام منی و شریعتنی الله تعالی حفظ قیلور دیب اسلام بتماس دیب یاتمانده لار. یا هو! قارانکز سید المرسلین نك دین اسلامنی قوتلاو ایچون بولغان اجتهدلرن! اگر شولای غنه دین اسلام برده سبینه کرشمی گنه و برده مدافعه قیلدی غنه بولا تورغان بولسه رسول الله نك ده بیله اجتهدلر صرف قیلوب ونه قدر عدالته لار طرفندن قاتیلدی و شدتلر و فتنه لر گه توغری کیله کیله شغلانوی بر عبث بولغان مشقتکنه بوله توگلمی؟ همک جناب رب العالمین نك مجاهدین فی سبیللار حقنده بولغان تبشیر لر و وعده لر ی بولار نه ایچون بولورغه کره ک بولا دور. جناب رب العالمین نك درست دین اسلامنی کند کندینه برده اجتهدسز بتون عالم گا نشر قیلسه قدره کامله سی بار. حتی بتون دنیا یوزنده دین مبین اسلامنی قبول ایتمگان بر آدم قویماسه قدرتی کامل بو قدرسنه آمانبه و صدقانه بزیم بو قدرلر گاده برده انکار مز یوق جناب رب العالمین کندسی دین اسلامنی حفظ و حمایه قصدنک بولغان غریب بیچاره لره معین بولوب حق بولغان سوزلرین هر مؤمن و مسلمانلر نك قوللرینه ایشتدروب قبول لرین میسر ایلسون. حاضرگی و قتده بلنمگان بر سر قالمادی! باری معلوم. علوم مهارف دیه مجاهره قیلغانلر نك مکتب و مدرسه لر ی نه کیفیتده باردتی بیک آچق کورندی. بوندان آریده صونکی نچک بولور دیب کوتوب توروده برده فایدا بولمایه چغنی ظاهر بولدی. بز کدر احتمزه باقوب صا ندق لر مزه آلطون کمش چیوب آدملر تورنده قصه

حکایتلر سویلاب او طرر وقتلر اوتدی. بزه حاضرده تون یوقولر مزی قویب راحت آشاو اچولر مزی قاچروب تون زمانلر نده نوافل عبادة اور نده اسلا میت علیهنه قورلمش توزاقلرنی اوزارگا جر طرغه و لطرغه طرشر و قتمز بتدی. همت مزی جع قیلوب تون زمانلر نده معیشت جهندن بولغان چوبلچقلر یوق وقتلر ده، تفسیر حدیثلر و کتب فقہالرنی تاراب اسلامیت عالیهنه یانا باشلاغان اوتنی سوندر مک قصدی ایله ولو بر چومچ قدر بولسون صو سببو شغلنده بولمقلقمز لازم دور. اگر سز بیله اشلر بارمی یوقمی دیه ترده بولسه نکز دنیاغه چقنکز ارباب انقلاب طرفندن چغارلمش رساله لرین قارانکز آچه بیروب آلنکزده اوقنکزده نه بار نه یوق بلورسز همه غزیته و ژورناللار آلنکز کوررسز پاره فزغانما. نکز هر کمه پاره عزیز پاره فی عزیز کورمسگان بر اوده یوق. ئلی حاضرده ایو پوچماقلرنک او طره تورغان وقت یتمگان! آنسی بولای تورساق اون سنهلردن صونک بولور. آدم لره یخشی آطلی بو لوب جناب رب العالمین گا دشمان بولمانکز. بزعلماً نامنده بولغانلر مزی آدم لرنک مؤمن و مسلمان ارنک دینی بولغان اشلری خصوصنده امینلر توگلمی یز؟ البته دین امورنک امینلر ز. لکن امور دنیا لرنک بزیر وقتنده کره ک دنیا ده و کره ک آخر تک سئول دگل لره مزی. سید المرسلین صلی الله (عه م) ناک امة ایله نه کیفیتک معاملسون شاید حدیث کتابلریندان (سیر النبوی) دن قاراب کوره تورغانسز دور.

(م) امام مسلم باسناده (عن رافع بن حدیج انه صلی الله (عه م) قال انتم) یا معشر الکفین من الصحابة و غیرهم (اعلم بامر دنیا کم) لکثرة اشتغالکم بذلك و لیس امر دنیا بامر القدر عند الله تعالی حتی یدخل النقص فی جذب النبوة بنفی الاعلمیه فیه حیث کانت دنیا ملعونه و ملعون ما فیها الا ذکر الله کما ورد فی الخبر و تقدیر المعنی فلا تتحاجون

فی احوال دنیا الی امری لکم فیها بما ینفعکم من التصرفات و نهی عما یضرکم لا کتفائکم فی ذلك بنظر عقولکم و تجربتکم و قایع الاحوال و لکن (اذا امرتکم بشیء من امر دینکم) امثالاً لطاعة او انکفافاً عن معصیه فدخل النبی فی الامر لانه امر بالکف کما ان الامر امر بالعمل (فخضوه) ای تمسکوا و احتفظوا (به) و امثلوا له و التقدير فانی اعلم منکم بامر دینکم کما جانی حدیث آخر فوالله لانا اعلمکم بالله و اشدکم له خشیه. حدیقه.

بن فقیر دیرم: ایندی حاضرده علماً اسلافلر مزی و مجتهدین کرام لار مزی و آلردن صونکفی کیلگان مدرسین کرام لار مزی: بزه هنر صناعت او گرتمگانلر بار بلگانلری استنجاده استبرأده حیضه نفاس بولغان دیب حور حقارة قیلما سقه تیوش بولدی. کوره مزی بیت اگرده رسول الله هنر صناعت او گرتکان بولسه البته علماً دینلر ده هنر صناعت او گرتو تیوش بولور ایندی چونکه علماً دینلرنک ذمه لرینه لازم بولغان نرسه رسول الله دن کورلگان تعلیم ایدلگان نرسه لری تعلیم دینیه لار دور. رسول الله دن دنیاوی تعلیمات برده کوریلدر. شولای بولغاچ بو انقلابیونلر باشلاب رسول الله تل نیگرولری بلنه دور.

جناب رب العالمین اولگی علماً دینلر مزی ناک مرقد شر یفلرین منور قیلوب رسول رب العالمین ناک لو اسی تحتنده قیلوب اول مبارکلرنک یول لاری ایله بیروب عالم اسلامی علوم دینیه لار ایله تنویر قیغان مدرسین کرام لار مزی شول علماً اسلاف لار مزیله برابر جمیع ملة اسلامیه لارنک دلیل لاری ویول باشلاری قیلوب جنه فردوسنی نصیب ایلسون آمین. صونک قرداش لریم علوم دینیه نی بیک آرمی ظن قیله سز؟ ایمان اعتقاددن باشلاب طهارة نماز روزه زکات حج نکاح طلاق بیوع قضا شهادة کراهیه اضحیه مزارعه ذبایح شر کة وقف هبه بو کبی مسائل دینیه لاری یدی یاشمزدن باشلاب بکرمی بیش اوتز یاشمزه قدر اجتهاد کامل ایله

اجتهاد فيلوب اوقساقده هر برسندن آز آزغنه بله آلورمز. لکن دنياوی فنوناری بر قابلیتلی بولغان آدم یدی یا سکز سنه قدر مداومه برله اوقسه یغشی غنه فنون صناعة اوگر انرگا ممکن بولور. اما حاضرده بعض برده چیرکانمی: دین علمی ننگ نیسی بار اول کوبهمنی دیوب سویلاوچی افراطچی لار بیک خطا قیله- لار، ذهنلری بتون بتونگا یانکلش کینته دور. خیر آلا ایتلار هر مسائل ننگ خلاص غنه بلورگا کیرهک اختلا فاتنی بلو حاجت توگل دیب، بوسی درست حنفی بولغانلرغه مذهب حنفیهده شافعی بولغانلری مذهب شافیهده مالکی بولغانلری مذهب مالکیهده حنبلی بولغانلری مذهب حنبلهده، غایت اتقان قیلوب بلو- لری تیوش. لکن بو قدرسی کندسی عمل قیلوق ایچون بیله تیوش بولادور اگر بر آدم مدرس یا معلم بولوب نشر علوم دینیله ایله شغل لنه تور- غان بولسه بونکا هر نوع اختلافاتارنی بلمک لازم بولادور بو قدرسنه هیچ بر او انکار قیاماس. حتی هر مذهب لار ننگ دلیل لری ایله بلمک لازم بولادور همده اعتقادغه متعلق بولغان مسئله لارده قای مذهب قای اعتقادده قای مذهب قای اعتقادده خطامی صواب می بولاری بلمک لازم. همده فرق ناجیه لار ننگ اعتقادی نی روشلی ونی لار؟ بولاری بلمک لازم. همده فرق هالیکه لار ننگ اهل بدع والضلال لار ننگ اعتقادلری نی روشلی؟ بولارنی بلوب هم بولاری رد قیله بلمک لازم. بو کبی لار بیک کوب. لکن بو زمانده ایتلار: حاضرگی زمانده فلاسفه معتزله روا فضلار یوق ایندی آلارنی رد برله شغل لنتو تیشلی توگل دیلر. لکن آلار ننگ بو سوزلرین باشک تو- غری دیب بلوب بولاردن باشقه مهم رهک نرسه لار برله شغل لنتک تیشلی دیگان ایدم صونکره دن اشک قای طرفغه کینکانون آنکلاچ، بولار ننگ اولگی سوزلری باری مکر گنه ایدکی بلینگاچ ینکادن اولگی چه عقائد النسفی مع الخیالی ملا جلال کبی اولگی

اهل السنة والجماعة اعتقادن تقویه قیلوب بلدروب فرق ضاله لار ننگ اعتقادلری ننگ ضلالة ایدکن بلدره تورغان کتب کلامیه لار مزى بیک انقلاب اوقونی کره و کره توصیه قیله باشلادم چو نکه بولار کندلری شول فلاسفه معتزله اعتقادلرین خلقی آراسنه نشر قیلو مقصودلری ایدکی آچی بلندی. منه بزه حاضرده مکتب و مدرسه لار مزى ینکادن اولگی گا قایتاروب اولگی درس کتابلر زدن اوقتا قلمز برنچی لازم بولغان اشدور. خیر سز ایتورسز اسکیگا لمبه علوم راضی بولمی باستا و ایت ایته باشلی لار بیت دیب. ایتکان ایتسون فنون مکتبنه بارر لارده اوقرلار توتقان یوق. لکن دین مکتبنه فنون دنياویه کر ماس. بو- لار بو تدبیرلار هر برسی مدرس افندیلر ده.

(ح) امام بخاری امام مسلم باسنادهما (عن عبد الله بن عمر رضی الله عنهما انه صلی الله (ع) قال لیأتین ای والله لیأتین (علی امتی) یعنی امة الاجابة المؤمنین به علیه الصلوة والسلام بسبب طول العهد عن زمن نبوته ونقصان الثقة لدينه من غير زيادة ولا نقصان و ذهاب العدول الا قليلا (كما اتى على بنی اسرائیل ای امة موسى (ع) یعنی من التغير والتبديل لشرایع الدين والزيادة فيها والنقصان منها (خذوا النعل بالنعل) البعنى موافقة هذه الامة لبني اسرائيل موافقة كلية فى جميع ما صدر منهم فى دين الله تعالى (حتى ان كان منهم) ای من بنی اسرائیل (من اتى) جامع (امه) ای التى ولدته (علانية) ای جهرا من غير استتار وهو اقبح ومعصية فى الاسلام عقلا وشرعا ومرؤة وعرفا (لكن فى امتى من يضع ذلك) ايثارا لهوى نفسه على ما جاء به نبيه صلى الله (ع) من عند ربه من الحق (وان بنى اسرائيل تفرقت على اثنتين وسبعين ملة) بالفساد وهى الشريعة والدين كذا فى القاموس (وتفرقت امتى) یعنی امة الاجابة المؤمنین به صلى الله (ع) لان امة الدعوى مفرقون اكثر من ذلك فى زمانه (ع) (على ثلاثة وسبعين ملة) بزيادة ملة واحدة

مثلاً بر نرسه موندان اوچ يوز سنه مقدم قرآن حکمی ايله يا حديث نبوی حکمی ايله اقتضاً زمان موجبی حرام بولغان بولسه صونکره يوز يلدان صونک همان قرآن حکمی ايله يا حديث نبوی حکمی ايله اقتضاً زمان موجبی حلال بولوب کيتسه صونکره اوچنچي يوز بل دان صونک همان قرآن حديث حکمی اوله رق فرض يا واجب بولوب کيتسه بو دين حکمی بولورمی؟ البته بر کيفي گنه بولغان خلق طرفند انغنه يا صالحان بر تانون بولوب قالدی. العیاذ بالله. قرداشلريم اويلا نکز سوز لر نکز نکز نکز قايدا بارغانون کندلر نکز آنکلاماسه نکز ده علماً ملت حمد اولسون آنکلی لار! صونکندان جيوب آماق بولسه نکز ده جيه آلاماس سز.

واصله ان الخطأ في الاجتهاد في الاعتقاد اذا كان في غير مجمع عليه معلوم من الدين بالضرورة هل يوجب الكفر أم لا كما ان الخطأ في الاجتهاد في العمليات من غير مجمع عليه معلوم من الدين بالضرورة مثاب عليه اتفاقاً واما المجمع عليه المعلوم من الدين بالضرورة من قسم الاعتقادات كحدوث العالم وحشر الاجساد وثبوت صفة الله تعالى ما جحدته الفلاسفة ومن قسم العمليات كارك الاسلام الخمسة وحرمة الربا والزنا وشرب الخمر والسرقه والظلم ونحو ذلك فان الاجتهاد في شيء من هذا باطل لا يصح اجماعاً لان وجوده كفر. قال في شرح مرقاة الاصول في الخلاف بين اهل السنة والجماعة والمعتزلة فالجتهاد يخطئ ويصيب عندنا وعندهم كل مجتهد مصيب بناءً على ان الحكم عند الله واحد عندنا ومتعدد عندهم فان المجتهدين اذا اجتهدوا في حادثة واحدة فالحكم عند الله تعالى على رأينا واحدها وعلى رأيهم ما ادى اليه اجتهاد كل مجتهد وهذا الخلاف في الشرعيات لا العقليات كما بحث تتعلق بالذات والصفات والافعال من الايات والنبوات فان الملبين اجمعوا على واحدة المصيب في العقليات الا عند بعض المعتزلة وهو ابو الحسن العنبري والجاحظ فانهما قال ان كل مجتهد مصيب في مسائل الكلام الخ. حديقه)

ولعل ذكر السبعين للتكثير لا للتعديد (كلهم في النار) للتطهير لا للتكفير اذ لو كفروا لكانوا امة دعوى لا امة اجابة فساووا ملل امة الدعوى وكذلك كل فرقة كفرت منهم خرجت على الثلاث والسبعين. حديقه)
بن فقير ديرم: رسول الثقلين صلى الله (ع)م بيله اختلافات لار نك و بيله ديننى تغيير لار نك آچق روشده ظاهر بولاچاغن بلدرگان. شوشى اختلاف ماننده حق بولغان عقیده لار مزی حفظ وحمایه قیلوچی لار البته لازم. بو حامی و حافظ لار یاور و پادن تحصیل قیلوب قایتقان اینتلیگینتلمز بولسی علوم دینه و اعتقادیه. لار مزده کامل اتقان حاصل ایتکان علمالار مز بولمانی مقرر دور. والا اگر یاور و یا اینتلیگینتلمز ندن حفظ حمایه کوتمک، کزه نك صلی صافلاون کوتو قیبلندن بو لور. هر نرسه اوز اورنده استعمال قیلنه دور. شاید آنکلی بله تورغانسز دور. آلا نك بار غرض لری اولگی گتب مدونه لری بالکل بتروب حاضر کندلری مجتهد بولوب ینکا اجماعلر یا صاب ینکا شر. یعنلر یا صامق بیت. رسول الله دن صونک ینکا شریعتنک بو اوی متصوره می؟ البته متصور توگل. بزیم حق شریعتمز حاضر ده اولده ده بز زمان اقتضاسی ديه قرآن کریمکا وحديث نبوی لار کا هر يوز سنه صاین باشقه تورلی معنی لار بیروب باشقه شریعت یا سالماس. اگر بيله اویلا سدلر دین اسلامی قبول ایتماولری بولوب اش باشقه چه بولادر. بو وقتک کندلرین ملت اسلامیه لره آفیسیا لنوی بلدرولری لازم بولادر. صونکره سز حریف لار اگر باشنکز ده بر آزغنه عقلنکز بو لسه اویلا سانکز همه حقانیت نظر نکز ايله نظر قیلسه نکز بیک آچق بلورسز بیت. دین شول روشلی بولورمی؟ شول روشلی بولغان دینده نه ثبات ونه قرار بولا بلور. بو دین نك قای توشون دلیل ایتوب احکام شرایع لار بار ایتارگا کره ک. بونی شوشی کيفیتله بولماقن بر نرسه ده بنمی تورغان ساده قلبلی بر مؤمنگا سویلا سانک اولک غایت مستعد کورر

شورا

۳۱۳ نومی نومبر دن مابعد

«اگرده شویله بر خدمتی یرینه کتورسه یالکنز بزه دگل بتون اسلام دنبا سیننه تنبیه اولاچاغنک شهبه یوق»، دیمش سز فقیر دیورمکه. اگر نینا صلی الله علیه وسلم تریلوب فایتوب اتخاذا صورندن با لمواجهه نیی ایتسهده صوره چی لر صوره لارندن آیر لولارند، شهبه وار.

«بونکا مطلع اولدنلارنده مکه گه وارمقده اولان موطوعراف آلتارینی ده کیری اعاده ایتسه لر کرک.» دیمش سز.

بندکنز دیورمکه: حرمة زنا قطعاً ثابتدر بس جنابکنزناک ملازمه سیننه بناء مکه گه وارنلارناک آلت زنا لری نی کیسوب جیبارمک لازم کلور.

طرفینناک مناظره سیننه بناء منع صوره یا اباحهناک ثبوتی جهنینه کلسهک جنابکنزناک ۷۶۴ نچی صحیفه ده گی سوزارنکزدن کورله درکه استعمال صورهناک منع، کرا هتی ثابت بولمیوب بالعکس اباحتی ثابت اولدیغینه شاقتی قناعه ایتمش سز هده حل تصویر حقتده باشقه لارغه یول آچلدیغنی دعوی ایتمش سز

فقیر دیورمکه: کلا لا والله، اولدن صورته آلمش حر یقلره جناب آخوند حضرتناک دلیل لاری هیچ درجه سنک ایسه صوره دن نفرة ایدوچی سواد اعظم فاشنده جنا بنکنزناک یازدقلریده شویله لاشی درجه سنک هیچ تأثیر سزدر فقط بر طاقم (فی قلوبهم مرض) اولانلار بو یا زدنلارنکزی کورسه لار البته هوی لری نه موافق اولد قندن قول چاپوب آلفشلار لار چونکه نه دندر نفس بونکا غایت میالدر.

صوره دن نفرت ایتدروچیارناک خدمت لاری ثوره سز قالمیوب حکمی بوناک اوچ یوز ۲۵ سنه کافدر جاری

بن فقیر دیرم: بزیم شمیدیکه عصر مزده دخی اولگی اهل حق بن آیرلغان فرقه لارگا باشقه بولغان فی قدر فرقه لره آیرلدی. لکن هر برسی ناک دعوی سی مجتهدناک دعوی سی ایله اگرده آیر اولر شرعیاً تده ایسه بلکه بو فدرسون بر نوع وجه احسن ایله توجیه ده قیلوب بولور ایدی. لکن اور اعتقادده دعوی اجتهاد لاری بوسی فاخش ناکده فاخشی کفرناک کفری ایدکنده برده شک یوق. بو توغریده ارباب علم لره کتب اعتقادیه لری فارماقن هده توضیح تلویخناک اجتهاد بابن فارماقن توصیه قیله من بولار ناک بیله جناب اللهغه ادبسنلک لرین بیالای ایچینه گنه صیدروب بولمی شول زور راق! هده بولارناک بیله امور اعتقادیه لردده سو ادب قیلولرین بلمه سی کیلگا نلرگا ۶ نچی ۷ نچی یلغه العصر الجدید ژورنال (مجاهد) مشئومه سن فاراولرین کره کره توصیه قیله من. شاید بونی کورد کوریندان صولک راحت یوقیلاری راحت آشاماق لری قاپار اگرده مؤمن کامل بولسه لر! شرعیاتناک اجتهادنی دعوی قیلولرین توجیه احسن ایله توجیه قیلوغه ده نص قطعاً برلان یا اجماع صحا به والتابعین لار برله نفتلغان احکام شرعیه لردده بولار ناک خلاقی اولراق اجتهاد لرن نچک توجیه حسن برلان توجیه قیلورغه کرهک. مثلاً مسائل صلوته کبی مسائل حج کبی صدقه واجبه بالنص لردده اعطاء شرط ایکان بو شرط بولغان اعطانی بتروب مجرد اباحه صورته ایلندرو لاری، خاندانرغه حجاب نص برله تا بت همده اجماع اصحاب والتابعین لری ایله ثابت ایکان بولاری حرق قیلولاری. لکن بو کبی لری نه قدر توجیه حسن قیلورغه طرشا کده امکانی یوق! اللهم یارب بز غریبی وبارچه اخوان مسلمین لری توغری بولنکا کوندر.

تم الجزء الاوّل ویلیه الجزء الثاني انشاء الله تعالی.
اللهم انصر من نصر الدین. یارب. ف. سیمانی

اولمش ایدی شمدی جنابنکز و امثال نکز نکک بونک خلا
فینه اولان اجتهادلار نکز اجتماع شهر مسز قالماس، احتمالکه؛
بر زمان بو اش میدان آلور، عموملمشور، استینهار
صوره لر بر لان طولار، الوغلار نک و قدر لی کشی لر نک
صوره لر بنه آیرم اهتمام و احترام ایدلور.

نتاک که «وقت» غزته سی نک ۱۹۰۸ نچی سنه صو
نکفی آیلا نده چقمش بر نسخه سنده چیت ملت لر نک
بعض عالم لر نک هیکل لرینی قویدلارینی نقلایتد
کندن صوتک «اگر مسلمانلارده عالم والوغلارینک
قدر لرینی بلسه لر ایدی (مر جانی و...) کبی ارنک هیکل
لرینی قویارلار ایدی» دبه نأسف ایتمش ایدی.
بونی کور دیکمه بنده اصحاب رضی الله عنیم نبینا
صلی الله علیه وسلم نک قدرینی بلمه مشلر در شول
یوخسه آنکده مبارک هیکلینی قویوب قالدراغان بو
لورلار ایدی دبه نأسف ایتمش ایدم.

قور قامن که صوره چی ملت لر نک باشلارینه کیلگان
بلا بر زمان بزم مات باشینه ده کیلمه سون.

چونکه بر قدر تاریخ کور گانلر که معلومدر که مذ
کور ملت لر نک صوره لره عبادت قیلولاری بردن برو
بغته باشلانمش دکدر بلکه شرعته لرنده صوره حقنده
نهی اولمقدنن یا که نهی اولوبده بعض مجتهد عالم لری
بوندن حرمة یا کراهت چقمیدر دبه اباحتینی نشر ایدوب
خلقده صوره توتوغه آلشوب جیتکاج ابلیس نک مغا
ونتیه آرالارنده قدر لی کشی لر نک صورتلرینی
استینه وپوچماقارعه قویوب، هیکل لر یاصاب تعظیم
و احترام قیلودن باشلانمش در. (انما نعبدهم لیقربونا
الی الله زلفی الایة) آیه کریمه سیده بونکا بر قدر
دلالت اید بلور.

شمدی کلمه فتوی اشینه :

جنابنکز نک بوندن مقدم بری طرفندن صوره
حقنده عرض اولنمش سؤاله جوابا «نهی حدیث لرینی
باشدن تفتیش ایدوب نه سببه مبنی نهی قیلنغان ؟
اول سبب لر بو کونده بارمو - یوقمو ؟ ونه کبی

قیدلر ایلان مقید ! دخی بلمم نه کبی اوچینه جقما
س لوق تدقیق لر لازم ایدکنی توغریدن توغری
(بتون امت اسلامیه قبول ایتکان) بو حدیث لر نک
ظاهر لری ایلان کنه عمل قیلیمه چغنکزنی یازمش ایدنکز
بنده نکز ایسه بزم باشقه احکام شرعیه مزده بو
کبی آیات واحادیث شریفه دن، جنابنکز کبی اهل
تدقیق لر نک تفتیش ایتولری ایلان اخذ و بیان اید
لدکندن شول وقتدوق اوزاق فکرلره طالهرق بو
تفتیش لر فقط اوشبو صوره حقنده غنه لازم می ؟ یو
خسه باشقه همه مسائل شرعیه مزیده شویله باشدن
توشوب تفتیش لازم می ؟ بو تقدیرده کرک فرض،
کرک، واجب، و کرک حرام، کرک مکروه مشروعا
تنک بارچه سینی همه فقه و فتوی کتابلارنده نه قدر
مسائل و فتوی بار جهله سینی یانکادن استنباط قیلوب
چغو لازم بلور. بونی کم لر تفتیش قیلور ؟ وچچان
باشلانور یا که باشلانوی شوشی می ؟

وکونده لک عملیاتنی ایسکیچه ادا قیلنا تورولو
رمی ؟ یا که یانکا اجتهاد و یانکا فتوی لار چغونی کو
تولورمی ؟ دبه حیران بولوب قالمش ایدم . . (!)
فی الواقع بعض مسئله لارده تفتیش که شروع اید
لوب یانکی تفتیش و اجتهاد لر نک نتیجه لری ظهور
ایتیمکه باشلادی جمله دن بریده اوشبو اولده ممنوع
دیب یورولکانی اتخاذ صوره شمدی بعد التفتیش
جنابنکز نک ظنینه کوره جائز و مباح بولوب قالدی. (!)
ایکنچی نستر نساء (حجاب) اولده لازم و واجب
صانالادر ایدی شمدی بعض علما (!) نک تفتیشینه
بناء بو لازم و واجب نوکل بولوب چقدی .

فلنسه مجوس، سیرتوک، کارتوس کیمک، زنار
باغلامق اماره کفردن صانالمه ایدی. الحال بعض
مفاضل نک اجتهادینه کوره بولاز اماره کفردن بولمادی. (!)
خاتونلار نک اجنبی ایرلر آراسنده سر بمت ویا
لان باش یورمک لری واجبنی ایلان حلوة لری اولده
ممنوع دیب بلنده در ایدی شمدی بعض ملت خاد

ملری نك تفتیش و یانکادن اجتهدلری سایه سنده حلال،
مباح بلکه لازم بولوب چقدی کتابی اولدرکائی حیوان
ایتلری، نزول عیسی و طبیعه مسئله لری جمله سی
یانکی تفتیش (اجتهد و استنباط) ثمره لری بدر .
اشته بو نندن کورله درکه : تفتیش کیتدکجه قو
تانبوب کم بلسون بو کون گه قدر فرض و حرام
قطعی دیکانلر مزده باشقه تورلی رک بولوب چغار .
مثلا بعضی سی مکان و خلقینه مخصوص و بعضی سی
زمانینه و بعضی سی سبب و فلسفه سینه منحصر بولوب
چغار العیاذ بالله. تئاك مثلا «نمازی جیمناسبتك اوچو
نکنه قوشولغان بو باشقه طریق برلن ده تابلور .
حج جمعیت و مشاوره اوچون مشروع بولغان ایدی
ایندی آندان فایدا یوق . وفلان « دیوچی لر مزده
ایشتوله و کوراکلی باشلادی .
ایشته یانکادن تفتیش ثمره لری ، فاعتبروا یا اولی
الابصار .

جنابنکز یانگی لقنی «کشی کندی ناقص قالدغی اوچون
تأسف ایتمک، مکتب ثناگردی کبی هر کون از اوز
ندن درس اوقمق» دن عبارت ایدوب کرک یانکا
و کرک ایسکی هر کم فاشنده مقبول و مشترک بولغان
بو صفتلرنی اوز نکزه غصب و حصر ایدوب جنابنکزنی
شول فرقه دن دیه اعلان و اشهاد ایتدنکز . بو صفتلرنک
ایسکی لك یا که یانکالی ایدکینی وجدان و انصاف فرق
قیلور، فقط بر ذاتنک تعصبا (یانکالی) اسمینی بیرو
ینک اهمیتتی بولماس . اکر یانکالی بزم آنفا یاز دقمز
اباحات جدیده دن عبارت بولسه (البته شوندن عبار
تدر) نیچون جنابنکزی بو فرقه دن دیه اعلان ایتمیو
رسز، نه دن فور قاسز ؟ !

حاضرکنه بتون عالم نك کوزی آلدنده کندنکز مبتلا
اولمش بر مرضنی « ایسکی لك » دیه تعبیر ایده رک
کندنکزنی آندان بری ایدوب کورکازمک بولدنکز .
غایه حدتکنکزدن ناشی قلمنکزدن فرلاغان شی لر نکز
نه دن عبارة ایدکندن کندنکز غافل نالدنکز ایسه عالم

کأس المعین فی شرح الاربعین للادینی
(حرف الالف)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ثنا اول پاک یزدانه صدورنک سرنی دانا
علی دور عالی در اعلی غنی در مغنی در اغنی
صلاة اول شهنشاهه کم آنکا قیلمش نظر بینا
وجودی قدر یچون دیمشدی موجود اته کن کانا
سلام اولسون آنکا هم آل واصحابه درین اثنا
قمو پرهیز کارانه اولانچه بوفنا افنی
الحديث الاول انما اعمال بالینات و لکل امری
مانوی فمن کانت هجرته الی الله ورسوله فهجرته الی
الله ورسوله و من کانت هجرته الی دنیا یصیبها و امرأة
ینکحها فهجرته الی ما هاجر الیه .

حدیثنک یعنی سی بودر عمل لر نیت ایلن دور
که نیت سز عمل اولمز دیدی اول دوجهان آرا
دخی هر مرد اولسیردر نه نیت ایتدنک نائل
کرک الله اوچون اولسون کرکسه از برین دنیا
کم الله ورسولیچون اولورسه هجرتی قصدا
اولور البتة الله جون رسولی چون دخی اجرا

کمنک کم هجرتی قصدا اوله دنیا سیچون دیدی
یاخود اول زن اوچون اولمش نکاحینه آنک اشهی
بس آنک هجرته اجری ثوابی زن و دنیا در
اولور قصد ایدکن نائل دیدی ذی لفظ ذی معنا
ایشت تفصیل ایدام بر آز طبیعی لذتک اصلی
ایکی در آدم اوغلنده بری عورت بری دنیا
که دنیا دیدکم مالدر متاع وزیب و نعمادر
که عورت دیدکم ارزو خاتونلر وصلینه آنکلا
بولر اصل اولدیچون بو ایکی بی ایلادی تخصیص
عمومه ایلادی تنبیه خلوصه ایلادی اغرا
بل اصلنک فرعی در حال نه کم وار صالح اعمال
صلاة و صوم زکاة و حج ضعی و فطر و نذر آسا
کرك اذان اقامتده کرك قومه امامتده
کرك خلقه امارتده خداچون ايله اول مرضا
کرك ورد فراتتده کرك تعلیم ملتده
اومرسک گر قیامتده خندان دولت ابقی
دخی قرآن دیدی عامل مراد ایتسه اگر داخل
مرادن ایده وز تعجیل سوالن ویره وز ماشا
ولی آنده آنی محروم ایده وز حظ چنتدن
ایده وز ناريله تعذیب قیله وز ذی ماوی
ولی بر کم عملده فصد ایدرسه آخرت دیدی
که یعنی ایلسه لله نه کم ایراد ایدر برجا
که مؤمن امر دیننده قازانمزه منال و مالی
ایده وز سعینی مشکور ویره وز جنت وطوبی
ایشت تعمیه دن تخصیص دخی تخصیصدن تلخیص
کوزنک آچ ایدهم تخصیص سنکا برقبه بیضا
ایشتدنکمی دیبادمی کرك تعلیم ملتده
بو تعلیم دیدکم دینه انک اقدام دائر ای دانا
که زیرا سائر اعمالنک افاده سی بنفسه در
بوننک ایرسه بغیره در عموم اینمکدرر احیا
شوننکچون اهل تعلیمه بمان نفسانی اغراضدن
نظرده غیری اعماله صافتمق اوجب و آخری

اسف در بو زمانه کم معلم لك ایدن ذاتلر
وظیفه چون عمل دیلر دگل هیچ کمسه یه اخفی
ثوابدن واز کچرلر هم اومرلر زهره دنیا
بو بابه جوق تلانچیلک ایدرلر خلقدن استعطا
بو شونلر در تلانچی دیب ایدن ملاری تحقیر
بس الحال ارزاری کشکول بس الآن اوزلری جهلا
هیچ آنکمز لر بو دنیا کم او دنیا یه ایش مزرع
نوال اجر آخرا چون ایدلمش بو جهان ماوی
اگر تعلیمه اجر آلتق درستدر نزد چه ورده
ولی مبنی ضروراته بو نادر مسن قبیل لا
بو اجری ایتدکم اکر اه دخی بر حاله مبنی در
بو مذکورلر اوچون یکرک بونی ذکر ایدرم این جا
بولر خدام مات مز دیو دعوا ایدنار دور
دینه خدام اولان اقوام خداغه اوله در خدما
خداغه خادم اولدقچه خداننک اجرنی قازان
نیچون بش صومک اون صومنی صورار سن ای غمی ادنا
والادینه خدام من دیو بیکاره قیقرمه
مخالفی قولنکه فعانک نفاذی یوقی قروع دعوی
حدیث اولنک شرحن بو یرده اختصار ایتدم
ولی حد مألینی نه ممکن ایلمک اعصا
زهی سر مقدس مقتبس مشکوة انفسدن
معانی بحر لجیدن منزع جوهر ابهی
صدیق الامینی. آخری وار

تورلی خبرلر

دین اسلامغه چغو.

غنوار باشده زویه اویازی پودبیریزی اولنده
بر روس قزی دین اسلامغه چغوب چویل اویازی
چوقی قریه سندن بر مسلمان یکننه نکاحلانغان.

تەتش اويازى كورلادوۋا آواندە ساكن ماتۋى
استە پانوف اسملى بر روسنك قزى دين اسلامغە چغوب
بر، مسلمان يكتنە نكاحلانغان.

تعمين:

« غولوص مسقوا » نك خبر پيروينه قاراغاندە
سابق اورنبورغ معارف دائرەسى پوپچيتلى زايۇ-
نچكوفسكى دىپارتامنت پاليتە دىريكتورلغە تەيىن
ايديلهك ايمش.
حاضرگە قدر زايۇنچكوفسكى داخلية نظارتندە
چلين ايدى.

يهودلر حقندە داخلية نظارينك سيناتدن اوتنوى
داخلية نظرى توباندەگى سؤاللره جواب ويرمكى
سيناتدن اوتنەدر: ۱نچى يهوديلرگە دين اسلامنى
قبول ايتارگە رخصتى، ۲نچى دين اسلامنى قبول
ايتكاننك بعدندە يهوديلر مسلمانلر مالك بولغان حقو
قنك هر برينه مالك اوله بيله چكارمى؟ ديب سينات!
يهوديلرگە اسلاميتنى قبول ايتارگە رخصت. فقط
قبول ايتكاندن صوك مسلمانلرغە بيرلگان حقوق
ويرلميوب يهوديلر ايچون تحديد ايتلگان حقوقه
مالك بولاچقلىرىنى بيان ايتمشدر.

طلاق قيلنو ايچون بيرلكان پروشنيهلر.

سيناتندە طلاق ايتونى صوراب بيرلگان پروشنيه
لر بك كوبر. بو خصوصه يالغز غنوار اينكغە
يونزدن زياده پروشنيه قارالمشدر.

بش منك صوم طلب ايتو.

باقوده كوپيس آبرامانسنى بر نيچه مسلح اشقيا
آلوب قاچمشلردر. بونك اقرباسنه ۳كشى كيلوب
كوپيسنى قوتقارو ايچون بش مك صوم آقچە طلب
ايتمشلردر. بونلر نك همپالردن برسى قابقا توبندە

قار اوللاب طوره ايمش. بو قاراواچى پاليتسه نك
كيلگاننى كورگناچ پاليتسهگە طوغرى اوت آچمش؛
پاليتسه بوگا قارشى اوت آچسەدە اشقياالر آچيق
ترزدەن چيغوب قاچمشلردر. هيچ برينى طوتاماشلر.

پيتربورغغە وكيللر كيلكان.

۳نچى فيورالك پيتربورغ تيمور يوللر اشلارينى
قارى طورغان دىپارتامنتدە اوچ برگە يگى تيمور
يول صالو حقندە مذاكره بولمش ايدى. بوگا قارا
غاندە يگى يوللارنى توباندەگى برلرگە سالونى فرض
قيلالر ايمش. برنجيسى پيتربورغدن كنىلگە ۲نچيسى
پيتربورغدن ريبينسكى نيژنى سمبر آرقلى صامارغە
۳نچيسى پيتربورغ و ياتقاتيمور يولنك واقع بابايوا استانسه
سندن باتراك استانسه سئە قدر. ايشته بو خصوصه پيتربورغ
غە استورژان، ويسيفونسكى، مولوغا، آرداتوا، وصال
مارا شهرلر نك غوردسكوى دومالردن وكيللر
بارغانلر بونلر نك مقصدلرى پيتربورغ ايله كنىل آرا
سندە سالنه چق تيمور يوانك ناپر اولينيه سنى اوزگار
تونى پراويتلستوادن طلب ايتمكدر.

وفات.

۴نچى فيورال كيچ ساعت ۶دە اولوغ كنانز ولاديمير
آلكساندر ۷ويچ حضرتلرى ۶۲ياشندە اولديغى حالك
وفات ايتمشدر. بو سببەن، پادشاه حضرتلرى، ۴نچى
فيورالدىن اعتباراً ۳آى ماتم طوتارغە بتون فلوت
و آردويه امر ايتمشدر.

قرانتين کوتارلگان.

روسيدە خولرا بتكانلكدن ۱۹۰۸نچى سنە آوغو-
ستندن اعتباراً تريكه حكومتى طرفندن سينوبده صافلا
نمق اوزره قويلغان بش كونك قرانتين وبونك
ايچون آلنه طورغان آقچە بترلمشدر. آرتق مالك

خارجيه به كيك جك آدملر ايچون مانع و خوفلى برشى ء
قالماشدر .

بوران .

روسيه ننگ جنوب غربى طرفنه ۳۰۰۰ مسافه لك بیده
پويز دلر ننگ عركتى توقتاله شدر . كييفى و افز النده
۳۰۰۰ قدر صالدا ت يول طازار تمقده ، يولرده ايسه
۲۰۰۰۰ قدر اشچيلر طازار تمقده لردر . تلغر افخانه لرده
ايكيشر كشى نوبت ايله طوره پويز دلر ننگ طوقتاغا-
نلغى كيچگوى و برلشوى حقنده ۲۰۰۰ قدر تلگرام
كاهشدر . بر نچه پويز دلر نى قار كوموب كيتمشدر .
وافز اللرده توقتالوب قالغان پاسساژير لر طوب طواو
در . ايكى كونگه ۳۰ پويزد توقتالغان .

غولتاده ده بوران دهشتلى بر صورته حكمر
مادر . كوب اويلر نى بوران بتونلاى باصوب كيتكان .
اهاليدن طوگوب اولگان كشير باردر -

فالشه پاسساژير بيليت لرى ياصاوچيلر .

بيلاستوقده فالشه پاسساژير سكى بيليت ياصاوچى
لر طوتولمشدر . فقط بونلر حقنده بر آز اوكتايسز
لق ظهور ايتكان . چونكه مدعى ، بونلر نى مسئول ايتو
حقنده زاقون ده هيچ بر استاتيه طابا آلمى .

اسلاميتنى قبول .

كچن سنه ديكا بر آيلرنده سمبر غوبير ناسى سيز
ران اويازى بر چواش قريه سنده بر چواش فزى
اسلاميتنى قبول ايدرك بر اسلام بكتنه كياوگه وارمشدر .

خارجى خبرلر

استانبول .

قولورده پك شدتلى غايبان . كامل پاشانى كوتوب

مجلس آچلمايينچه طوره . ساعت ايكى يارمه مجلس
آچيلوب صدر اعظمك ، مينيسترلر نى آالشدر و حقنده
ز ابروس ياصاه قچى بوللر . صدر اعظم اوزى كيلمى
مكتوب كوندره كامل پاشانك «سياسى سببلردن
اوترى چهارشنبه به قدر جواب تاخير اولنا قچ» مائلك
اولان مكتوبى او قولد قندنصكره ، دالوى سوزلر نى ايشديل
ياش تركلر كامل پاشانك اوزينك كيلوينى طلب
ايتلر . بو كون بحريه و حربيه مينيسترلر نى اوز-
لر نى آالشدر و حقنده پروتست نامه لرى و بحريه
آفيسرلر نى ينگى تعيين قيلنغان مينيسترگه فارشى
تلغراملرى اوقوله . فرقه احرار دن ايكى وكيل (زهراب
ولطفى) كامل پاشاغه طرفدارلق ايتمك استسه لرده
آنلر نى طوقتالار . دپوتاتلر ك اكر ريشى كامل پاشا
كلنجديه قدر تارالماسقه ويالاتاغه چافروب مكتوب
كوندررگه فرار ويرمشلر . ساعت ۴ ده مجلس ده
پريريف اعلان اولنه .

بش ساعت فرق مينوتده مجلس تكرار آچيله لرق
۱۰۲ دپوتاتنك صدر اعظمه عدم امينت اظهار ايتمك
حقنده اولان عرضلر نى اوقوله مؤثر نطقلر سويلانه
اواثانده كامل پاشانك بنم ايكنچى مرتبه رد ايتمكلكم
برله پالاتاده سكونت حاصل اولمادى بو سببدن اگر
پالاتا قانون اساسى نك مينيسترلر لرگه جوابنى تاخير
ايتمك حقنى ويرمش اولان ۳۸ نچى ماده سنى بوزار سه
مسئويتى پالاتاغه حواله ايدرك استعفا ايدده جكم
مائنده اولان ايكنچى متكوبى رئيس كه ويريلوب
اوقولد قندنصكره نتيجه نى كوتارگه فرار ويرمشلر .
هرنه قدر پالاتا . كامل پاشانى ايكى دفعه چاقرسده
كامل پاشا رد ايتدكيدن پالاتا كامل پاشاغه امنيت
ايتماسكه فرار ويرمش . بونى ده سلطانه بيلدرمشدر
اتحاد و ترقى جمعيتى ، سلطان عبدالحميد حضر-
تلر نى توشروب اورنينه سلطان عبدالعزيز اوغلى
يوسف عز الدين نى قوبار ايچون سلطانه فارشى عصيا-
ننك وقوع سنى تكذيب ايدرك بو خبر نى تاراتوچيلرغه

قارشی پروتست ویره شدر سلطان اداره مشروطیه صداقتنی اظهار ایتدیکی مدتجه سلطاننك حیات و حقوقنی محافظه ایده چکلرینی بیان ایدرک بویله اشاعه اولنان یالغان خبر لره اینانماغه خلقتنی دعوت ایتمشدر.

داخلیه ناظری حامی پاشا صدر اعظملقغه، لوندره سفیری رفعت پاشا خارجه ناظرغه تعیین ایدلمشاردر رهشته ده واقع اولان ترتیبسزلکلرن تفصیلی حقنده تلغراف برله خبر ایتولرینه کوره عصیان چیقارو چیار دن ۲۰۰ قدرلیسی خصوصاً قافقاز لیلر سردار هبایو نك باقچه سینه کیتمشدره آنده قارتا اویناب اوطورغان غوبیر ناظرغه بومیا طاشلامشار. غوبیر ناظور اعوانی ایله اولمشدر. بوندن صوڭ اهالی شهرکه کیلوب بومبه ایلان غوبیر ناظورنك اویقتنی پوچته خانه تلغرافخانه نی یور مشلدر ریوالوتسیونر ار آرسینالنی طالب قوراللرنی آلقابلرده روس تبعه سنك مالنه وجاننده یتیمه چکلرینی روس قولولته بیان ایدرک کیتمشدر.

ترکیه.

بصره ولایتنده جبر و ظلم کوبایه باشلاغان. اشقیایا اوایلرگه کیلوب خواجه سنی اوتره لر. خاتون قزلرغه بلالارغه جبر و ظلم ایتهلر، محلی ژاندرمه لر بونی منع ایتمکه مقتدر دگللردر. بونك ایچون اهالی تلغرام ایله حکومتدن یاردم طلب ایتمشارکه اگر حکومت بونك چاره سنه توسل ایتمزسه آروپا حکومتلرینه مراجعت ایده چکلرینی بیان ایتمشدر.

هندستان

انکلتیره نك هندستان اشارینی قاری طورغان مینستری مورله ی، هندستان اداره سنك نه حالتده بولندیغنی پارلمنتویة برلائےحه اویله عرض ایتمش بونکافار اغانك هندستانده یارلمنتو تاسیس اولنمه سی ملحوظدر. بولایحه بوینچه صایلاو حقی باری اموال غیر منقوله یه مالک اولانلرغه غنه ویریله چکلدر. بوددا مذهبنده

اولانلر ایله مسلمانلر بوکا داخلدر. کوبدن توگل الیبر شهرنده اجتماع ایتمش اولان هندستان مسلمانلر نك جمعیتی مینستر مورله یگه خصوصی بر میموراندم تقدیم ایتمشدر.

بونلر صایلاو حقی اموال غیر مقوله یه مالک اولانلرغه غنه ویرلمیوب بلکه تحصیل عالی کورگان هر بر مسلمانغه ویرلوینی طلب ایتهلر. بو جمعیت باری مسلمان هندلیلر حقنده غنه بونی طلب ایتهلر. مورله ی بونلر نك کاغذینی قبول ایتمش فقط استه گان نرسه لر نك فعایتکه چیغوندنه شبهه سی اولدیغنی بیان ایتمشدر.

یاپونلرغه قارشی خلاف زاقون.

«براینر تاغبلات» غزتدسی نك یازدیغنه کوره رئیس جمهور روز و هلت جواهر متفقه نك غرب طرفنده یاپونلرغه خلاف زاقونلرنی پروتست ایتهدر. هباخصوص اوریتون، نبراسق طرفلرنده یاپونلرغه خلاف زاقون چقعاچ دها شدتلی بر صورتده پروتست ایتمشدر بومسئله حقنده «بیلی دوم» ده بر مجلس یاصاب سیناتورلر و دیپوتاتلر پالاتا سنك اعضا لرینی چاقروب مذاکره ده بولندیلر نیکه قرار ویرلدیکی شمذیلک معلوم دکل. روز و هلت ژورنالیستلردن بری ایله مصاحبه آراسنده بومسئله نی طرفینغه فائلی بر صورتده حل ایده بیلیم امید ی اولدیغنی بلدرمش در اگر بو صورتله حل ایتمک ممکن اولمازسه یاپونیا ایله کرکین لک حاصل اولاچقندن قورقیاور دیمش.

اورنبورغ خبر لری

غورودسکوی اوپراوادن اوتنو

اورنبورغ مسلمان جمعیتی، احمد بای حسینفک

وصيت ايتكان آفچهسى ايله غاستيننو دورسكى و بز
اكونفسكى اوراملرنك پوچماغنده واقع يورطنى ايشك
آلديسى ايله ۲۵۰۰۰ صومغه صاتوب آلمان ايدى، بو
ايشك آلدينه متصل بيزا كونفسكى اورام بوينچه ۳ پو
چماقلانوب صوزلوب چققان ير بار، لکن اول ير
شهرکه عائددر. بو ير مذکور ايشك آلدينه قوشولد
يغى تقديرده جمعيتك وارداتى تزايد ايله جگى و بو تز
ايد واردات ايلروده علم معرفت اشلرينك ترقيسنه
و آچلرده معاونت ايتمگه سبب اوله چقى آكلاشيلديغندن
مسلمان جمعيتى شوبرنك جمعيتنه بلا بدل ترك ايدلمسنى
غورودسكوى اوپراؤادن اوتنه در

حبس

۸ فيورال يکشنبه کوندر ساعت ۲ لرده اور
نبورغ ژاندارمسكى اوپراؤلنيدننك يازوى بوينچه
ژينسكى گيمنازيه ده تربيه لنوب اوقوچى ايکى قزنى
حبس اينکانلر سببى معلوم دگل

اداره دن جوابلر

قره عينمز استاذ مخترمز داملا قاسم حضرت جنابلرينه!
مکتوب معالى اسلوبلريله برابر مقاله حقیقه اسالهرى
رسیده دست تعظیم و توقیر اولدی. مقاله فاخره لرى
انشأ الله کلچک سگزنچى نومير ستونلرينى تنوير
ايه چکدر لطف و تنزلنکدن طولايى عرض شکران ايدرز
طومسکيده آخوند داملا حمزه حضرتلرينه!
(رشيدننك خام فکرينه جواب) نام مقاله گز و قتيله درج
اولنور.

محمد صادق الاوسرکاني جنابلرينه!
شعريگز مؤداسى نظما ونشرا چوق دفعه لر يز
لديغندن بو شعريگز درج اولنميه چقدر.
پيرم مضافانندن باى قريهسى مدرسهسى معلملر
ندن محمد امين الچستاپولى جنابلرينه
مقاله گز (اهدنا الصراط المستقيم) جهله سينه قدر
بيک گوزل ظن عاجزانه لزمزه تماميله موافق ايسه ده
شول جهله دن صونگفى سوزلريگز انساننك حميتنه
توفته جق دادتا يولغه نوشکان برکمه سنى ينده دن ادا
شديره جق بر طرزده يازلديغيندن درج اولنميه چقدر
خصوصيله اداره طاش يورکلى لرنى ايرته جک درجه ده
متأثرانه بيان مغدرة ايتدكى حالد اكا قارشو اظهار
منت فيلما فکز فکر گزننك سقامتنه دليلدر.

(اطيار حقيقت) مقاله سينه قارشو "بزبونی درج
ايتيه چکمز رد ايتديگنر کسه حقليدر. بونوغريده
طاغار قدر دليلار کتورسه گزده سمع و اعتباره آلماز
ديه يازغان بولسوق نه ديه چکديگنر. يازه جفگنر بر
سوکيش قيله چفگنر بر (بايقوت) دگلمى. بونى حاضر
دنوك قيله بيلورسيگنر. سزنك بايقونگنر اداره يه چبن
تشلاکان قدر ضرر کترمديکى کبى آلمانگزده دينگزه
برقطره قدر مننعت تأمين ايله مز.

اصل منصده کلسک حق و حقیقه هيچ بروقت ميدانه
چقمای فالماز فقط صبر، سکونت، متانت لازم مجله نك
انتشارى الى ماشأالله در نه وقت مشيت الهه عدم
انتشاره تعلق ايتديسه اولوقت تورور والا هميشه
دوام ايده چکدر.

بحررى فيض خان داودى

ناشرى محمدولى بن عبدالغنى حسينوف

